

Inbaja vsaki dan

Če et nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 mrv (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
24 mm); za trgovinske in obrtne oglašev po 20 stot.;
za smrtnice, zabvale, poslanice, oglašev denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglašev v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka na-
daljnja vrsta K 2. Mali oglašev po 3 st. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglašev sprejema inšeriatni oddelček uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na
naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglašev in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilaški račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Veliko narodno slavlje v Tolminu.

In bilo je res — veliko! Veliko v vsakem pogledu! Bila je to prava oficijelno-slovesna otvoritev zakladov soške doline širšem slovenskemu svetu: zakladov naravnih krasot in vrlin naroda, ki biva po teh divnoromantičnih krajih, ob bistri Soči, ki se kakor srebrna nit vije in zvija med gorskimi orjaki.

Bil je prekrasen jesenski dan, kakor so le redki v septembru v gorskih krljih. Solnce je pripekalo, da je bilo marsikomu te dobrote še preveč. Ali vozili smo se z našim posebnim vlakom vseeno vriskajočih src v radostnem pričakovanju. Dospeli smo na postajo sv. Lucije skoraj točno — le nekoliko minut smo imeli zamude.

Vsprejem na postaji pri sv. Luciji-Tolmin.

Na kolodvoru je bila zbrana velika množica naroda, ki je že daleč radostno pozdravljala naš z zastavami bogato odičeni poseben vlak.

Vlak se je ustavil, godba je veselo svirala „Naprej zastave slave“ in gromelo je vsklikanje, ko smo stopali iz vozov. Ko smo se nekoliko pozvrstili in so naša društva razvila svoje zastave, nas je pozdravil predsednik slavnostnega odbora, g. A. Vrtovec čisto na kratko, ker se je oficijelni vsprejem imel vršiti pozneje na slavnostnem prostoru.

Mili gostje!

V imenu slavnostnega odseka velike narodne slavnosti v Tolminu, ki se vrši danes v Tolminu, vas navdušeno pozdravljam. Po dolgi poti, ne gmotnih žrtvih, da ste prihiteli v toli ogromnih množicah povečati sijaj naše slavnosti. Podajamo vam roke, dragi bratje, in vsprejemamo vas v svojo sredo s slovenskim srcem, ki vam polno radosti navdušeno kliče: Slava! Živeli! Živeli!

Sprevod v Tolmin.

Navdušenim besedam, s katerim, je g. Vrtovec pozdravil goste, je sledilo urnebesno vsklikanje ob sviranju vesele koračnice. Množice so se spuščale s kolodvora in se potem razvale v velikanski sprevod, ki je nudil gledalcu od daleč kako slikovit prizor, da ti ne moreš misliti kaj lepšega: ponosno razvite trobojnice mnogih društev, zastave vihrajoče na hišah pri sv. Luciji, živa barva sokolskih srajc, množice prazniško opravljenega naroda za množicami zopet dolga vrsta voz od ponosne kočije do ob takih prilikah premilih — lojternic in vse to obdano od neopisne naravne lepote: vse to je nudilo očesu in —

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

St. Vitinski.

Mirno je gledal Grabar v nasprotnika in njegova iztegnjena roka s samokresom ni niti trenila.

Baronov sekundant je štel, in ko je dejal tri, je baron vstrelil.

Grabar je stal kakor pribit, le obrvi je stisnil skupaj. Potem je ustrelil, a tudi on ni zadel nasprotnika.

Tako sta vstrelila oba trikrat, a nikdo ni bil zadet.

Ko je vstrelil baron četrtič, se je Grabar zganil in Poljanšek je priskočil k njemu.

Toda že je padel na Grabarjevem samokresu petelin na patrono, počilo je in baron padel na tla.

Grabar je zagnal samokres v bližnji grm in se naslonil na Poljanška.

„Si li ranjen?“ je vprašal Poljanšek.

srcu užitka, da smo radostno vsklikali: In res si krasna, mila domovina slovenska!

Odičeni Tolmin.

A kaj še le, ko smo dospeli do vznožja vrha Na Krnicah, od koder ima človek pred očesom krasni tolminski trg in vso dolino okolo njega! Na Krnicah samih je v zeleno trato zapnom z velikanskimi črkami (da ga je bilo videti od daleč naokrog) napis: Slava gostom! Prediven je bil pogled po vsem Tolminu, izlasti pa na velikanski slavnostni prostor s prekrasno prirejenimi paviljoni in šotori; odičenje tu je bilo naravnost razkošno. Na slavnostnem prostoru smo videli, da slavnostni odsek ni štedil ne truda, ne troškov, da je priredil za slavnost prostor, ki bi ga tudi v vsakem večem mestu imenovali impozantnim. Trg Tolmin sam pa je bil — v pravem pomenu besede — zavrt v trobojnice. Ni je bilo hiše, ki bi si ne bila nadela bogatejša ali skromnejša nakita. In vse je bilo naše in le naše! Na obeh koncih trga in ob vhodu na slavnostni prostor so bili prirejeni impozantni slavoloki.

Kakor smo v poročilu o Vilharjevi slavnosti v Postojni velikim zadoščenjem naglašali, da je bil značaj in kolorit vsega odičenja le naroden, tako beležimo tudi danes z radostjo, da je storil Tolmin to isto: Vse je bilo izključno v narodnih barvah — tudi narod v soški dolini ni tega dne prav čisto nič s tistimi izvestnimi napisi in znaki usiljeval dokazati o svoji takoimenovani lojalnosti; kar pa v resnici ni nič drugega, nego nečastna posledica iz vekov, ki jih je narod naš preživljal v robstvu...! Tolminci so pokazali, da vendarle postajamo narod, ki hoče biti sam svoj — ponosen! Čast slavnostnemu odseku, da nam je tako nudil slavnost, ki je bila že po svojem vnanjem sijaju le naša — slovenska!

Oficijelni vsprejem na slavnostnem prostoru.

Ob gromenju topičev smo stopali — društvo za društvom — pod velikim slavolokom ob vhodu na velikanski veselčni prostor. Gori na vrhu slavoloka je bil razpleten krasen venec dražestnih in belo odetih tolminskih krasotic, ki so z mičnih košarec sipale cvetje na goste. Sredi prostora je bil prirejen velik in sijajno odičen oder za oficijelni vsprejem in slovesni čin razvitja obeh zastav. Okolo odra so se razvrstila sokolska, pevska, gasilna in druga društva, a za njimi ostalo občinstvo. Predsednik bralnega rokodelskega društva g. A. Komel je izrekel sonornim glasom ta-le pozdrav:

Častiti gostje! Presrečno Vas pozdravljam v imenu vseh treh društev, ki jih imam čast tu zastopati in zahvaljujem se, da ste se udeležili tako mnogoštevilno. Takega se-

stanka niso še doživle naše sive gore. Danes si segnemo v roko Istran, Tržačan, Kranjec in Goričan ter hočemo to slavnost tako povzdigniti, da nam ostane vsem v trajnem spominu.

V upanju, da te moje besede najdejo pravega odmeva, kličem Vam iskreno vsem skupaj: dobro došli!

Tem besedam so sledili glasni „Živjo“ in „Slava“-klici, a mi se svoje strani bi še posebno pohvalno omenili okolnost, da je slavnostni odbor v Tolminu ves oficijelni vsprejemni ceremonijel tako modro in kolikor možno krajšal. Takoj po kratkem pozdravnem govoru g. Komela so se društva razvila v sprevod po trgu. Na čelu godba, potem sokolska društva, gasilci in pevska društva. V sprevodu je sodelovalo — če se ne motimo — 56 društev. Čelo sprevoda je bilo že na trgu, dočim je bil zadnji del še na slavnostnem prostoru. Ob straneh je bilo seveda vse natlačeno ljudstva in lahko se reče, da je do 5000 ljudi polnilo ulice tolminskega trga.

Ko so se društva razvrstila na trgu — v kolikor je bilo to sploh možno — je zbrani narod pozdravil župan tolminski, g. Oskar Gabršček, in je govoril zvenečim glasom, polnim navdušenja, da ga je bilo čuti daleč na okrog:

Določeno, da vas vsprejemem kakor župan tolminskega trga, izvršujem prijetno dolžnost in štejem si med najlepše dneve svojega življenja, ko vam izrekam v imenu vsega prebivalstva najiskrejši rodoljuben pozdrav.

Pozdravljam Vas, ki ste prihiteli iz sedanjih slovenskih kronovin, pozdravljam Vas neustrašene čuvanje Adrijanskega morja:

„Buči, buči, morje Adrijansko,
Bilo si in boš slovansko“ —

Vas branitelje skalovite Istre in ponosnih kraških krajev.

Pozdravljam Vas navdušene rodoljube biserov naše dežele, vipavske doline in brskih bregov, Vas neustrašene probuditelje narodne zavesti — slovenske Gorice, pozdravljam Vas zastopnike dičnega Kanala, prijubljene gojitelje Kocijančičevih skladb in Vas odločne sorojake nepozabnega Krilana, in Vas sokole bovskih pečin. Pozdravljam Vas marljive crkljanske in bliže sosedne. Sploh vsem: najiskrejši pozdrav!

„Tebi cvet narodnega ženstva,
Tebi gospod in tečaj na ledini
slovenske zemlje“.

Tisoč in stoletja branimo skupno s svojimi sorojaki tolminsko ozemlje. Dvanajst stolet prešlo je, kar je čedadski vojvoda Ferdulf, prevzetan ničemuren človek, napadel tolminske Slovence, da jih podjarmi. Toda v sled ugodnosti kraja in hrabrosti naših pradedov bila sta sovražna četa in nje vojvoda z vsem longobardskim plemstvom uničena. Sledila je dolga vrsta let neprestanih bojov.

„Gotovo!“ je odgovoril zdravnik enostavno.

Voz je drdral naglo proti mestu. Grabar je bil še vedno v nezvesti in izpod obveze je silila kri; tudi krog ust so se mu pokazale krvave pene.

Poljanšku je bilo čudno v srcu. Neki strah mu je prišel v srce, roke so se mu komaj opazno tresle in pred očmi mu je nekaj trepetalo. Ni pričakoval takega konca. Dospeli so do bolnišnice, strežaji so odnesli Grabarja v sobo za operacije. Poljanšek je počakal na hodniku.

Počasi so šle minute, vedno je gledal na uro, a kazalca sta se tako počasi premikala kakor še nikoli.

Konečno je vendar prišel zdravnik iz sobe in povedal, da so srečno izvlekli kroglo iz rane, a da je še vedno nevarnost za življenje.

Neodločnih korakov je odšel Poljanšek iz bolnišnice.

Bilo je že krog desetih, megle na nebu so se bile že popolnoma razgubile, solnce je sijalo na mokre ulice, da se je Poljanšku kar bliščalo... V njegovem srcu pa je bila žalost in tema... — — — — —

Ko je pa Karol Veliki podjarmil longobardsko kraljestvo, padla je vsled navala Pipina neodvisnost slovenska leta 778.

Začela se je nova doba tujega gospodstva, robstva, feudalnega nasilstva in potujčevanja.

O tisoču let obrambe slovenske dežele, so Vam priča Julijske planine, so Vam priča ti krasni kraji soške doline, Vam so priča tolminski grad in — njega razvaline.

In ko je v burni dobi probuje našega naroda vskipel klic po taborjih in vstanovitve čitalnic, bil je trg Tolmin med prvimi, ki se je oklenil te rešilne misli z velikim navdušenjem.

Nadaljevala je na delu za razvoj naše domovine, vpleti so navdušeni narodnjaki današnja slavnost in zastavili vse svoje moči, da kolikor možno dostojno vsprejmejo Vas — odposlanca Slovenije.

Hvaležnih src smo Vam tu — odločeni braniti tudi naprej z dostojnimi in naroda vrednimi močmi — prevzete svetinje — do zadnjega vzdihljaja.

Vaša mnogoštevilna udeležba nam je porok, da nismo osamljeni.

Hvala Vam na izkazani ljubezni, navdušenju in utrditvi narodne zavesti.

Ostanite našemu prizadevanju mili sodniki —

ostanite naše zastave ponos, ostanite naše probuje bojniki!

Slava Vam!

Ta — kakor že omenjeno — z navdušenjem in sonornim glasom govorjeni govor je napravil najgloblji utis na množice, ki so ves govor spremljale glasnimi klici, dočim je ob zaključku zaoril pravi orkan odobravanja in radostnega vsklikanja.

(Zvrsetek pride).

Država in cerkev.

Pariz, septembra 1906.

1.

Po tolikem pričakovanju so konečno vendar enkrat zagledala beli dan navodila rimske stolice glede bogočastnih združenj; toda francoski cerkveni dostojanstveniki dobro vedo, da se ne more riniti z glavo skozi zid in zbrani so bili teh dni v skupno posvetovanje radi bodočega nastopa. Resen je trenotek, ker izdana je od strani zastopnika države in cerkve parola: „nazaj ne morem!“ In vendar eden ali drugi se mora ukloniti, mora se najti kompromis nekakega „modus vivendi“, ako se noče pahnuti državo in cerkev v dvoboj, katerega posledice bi še dolgo občutil narod sam.

Med tem, ko so se v Rimu dolgo časa posvetovali in odlašali izreči zadnjo odločilno besedo, bila je francoska vlada popolnoma na-

Na večer je Poljanšek zopet šel v bolnišnico.

Po dolgih, hladnih hodnikih je bilo vse mirno in tiho. Luči so svetile mračno, kje daleč na koncu hodnika so se kazale črne sence in zopet izginjale v poltemo in mrak.

Pačasnih korakov je stopal Poljanšek po stopnicah. Nemirne misli so mu šle po glavi, nekaj nestrpnega, grenkega pričakovanja je bilo v njegovi duši... Naokoli je dišalo po karbolu, kloroformu in po smrti... Tu intam ga je kdo srečal, žalostne, mrtve oči so pogledale v Poljanška in s tihimi koraki se je neznanec oddaljil...

Morda je že umrl — je mislil Poljanšek, ko je zagledal število sobe, v kateri je bil nemara Grabar.

Vstopil je.

Pred njim je bila dolga vrsta postelj in trpeči, blede obrazi so se obračali vanj, mrzlično so se svetile oči v motni svetlobi... In med posteljami so stale tu intam kakor beli metulji usmiljenke, udani in deviški obrazi njihovi so bili kakor obrazi angeljev...

Tu intam je kdo vzdihoval in se premetaval brez miru po postelji. Nekdo je pa na dalnjem koncu na glas fantaziral.

čistem, kaj hoče, naj papež sprejme omenjene združbe ali ne. Rim jih je enostavno odbil. Zakaj? Ker so po besedah papeževih hoteli zakonodajalci te nove postave napraviti iz zakona ločivnega zakon zatiranja. In zato navdušuje vernike, naj se z mirno in čisto vestjo bojujejo kakor pravi katoličani, kakor verni državljani za svoja prava in sveto vero. Se svojo hrabrostjo in edinstvo naj rešijo historično in narodno cerkev v Franciji ter jo obvarujejo pred groznim udarcem.

Ta očiten poziv na boj in neposlušnost do postav iz večnega Rima ni našel do sedaj jednodušnega odmeva med francoskim ljudstvom. Mnogo je namreč pravih in uglednih vernikov, ki želijo, naj se sprejme zakon takšen kakor je; le-ti branijo svoje nazore v drugače cerkvi prijaznih listih, ker tudi po novem zakonu uživa cerkev dovolj svobode, da ji je zagotovljen nadaljni obstoj in razvoj. Toda, ako se cerkev ne ukloni do 11. decembra, ki je poslednji rok, kaj potem? Jasen in točen odgovor zakriva še temna megla, katere ne more prodreti niti sedanja konferenca škofov, kateri, kakor se govori, niso preveč edini v obrambi cerkvenih interesov. Vlada zatrja, da hoče po preteku tega dne na vsak način izvršiti sklenjeni zakon in ako bi bilo treba v skrajni sili tudi vse duhovnike djati pod ključ. Cerkevno premoženje pripade javnim dobrotinim družbam, zaprejo se cerkve in njeni obredi se ne smejo več javno vršiti, ker država noče pripoznati drugih cerkvenih družb razven onih, kojim je je dala avtorizacijo. Ako se torej cerkev ne uda, bodo duhovniki vršili službo božjo v skritih prostorih, kakor nekdanj za časa preganjanja kristijanov v podzemeljskih katakombah: toda na ta način se bodo nalašč izpostavljali velikim nevarnostim, ker zakon kaznuje vsak tajni kult z denarno globo in zaporom.

Pri vsem tem je igrala in igra politika večjo ulogo nego korist vere, ker vidimo ravno politične voditelje hujskati na skrajni odpor, da bi se oni sami potem mogli kazati v slavi večne gloriole kakor verski in politični mučeniki. In zato bo dan objavljenja te enciklike črno podčrtan v analih cerkvene zgodovine, ker, kakor vse kaže, izcimili se bodo iz tega hudi razpori, preganjanja in mnogo hujše scene, nego so se dogajale ob zadnjih inventarjih cerkvenega premoženja. Toda želja papeža in njegovih svetovalcev je bila, da se dvigne vse francosko ljudstvo kakor jeden mož proti temu nepravničnemu zakonu; znamenja kažejo, da pride sicer do neljubih prizorov — a splošnega odpora ne bo. Vsakdo lahko sam razsodi, kje bo končna zmaga, ako pomisli, da živimo v državi splošne in enake volilne pravice, kjer ima glas reveža tako veljavo kakor bogatina in da je večina narodnih zastopnikov, izvoljena na tej demokratični podlagi, sklenila omenjeni zakon.

Upajmo, da se zlasti po škofovski konferenci najde s kakimi spremembami izhod iz tega labirinta ter da se odstrani pretečo nevarnost, ki visi kakor Damoklejev meč nad interesi cerkve. —a.

Javni shod na Sušaku.

V nedeljo popoldne so sklicali Hrvatje na Sušak javni shod, da protestirajo proti dogodkom na Reki in da precizirajo svoje stališče. Shoda se je udeležilo okoli 600 oseb. Predsedoval je dr. Bakarčič, ki je v kratkih

Poljanšek je izpoznal Grabarjev glas in se približal postelji, kjer je ležal.

Usmiljenka je ravno bila položila ledene obkladke na rano in je sela na stol ob Grabarjevi glavi.

„Česa želite, gospod?“ je vprašala.

„Njegov prijatelj sem...“ je dejal Poljanšek in pogledal Grabarju v obraz. Bil je rudeč, oči so bile odprte in gledale prestrašene. Ustnice so se pregibale in polglasne besede so prihajale iz Grabarjevih ust.

Poljanšek se je sklonil k Grabarju, a ni ga izpoznal.

„Pojdi ti, ki si jo zapeljal!... Moja Anica si zapeljal!... Pojdi, da te ne ustreliš!... Oh, tako sem jo ljubil — in ti si jo zapeljal in ti si jo vrgel v blato... Oh, Anica, ti si moja Julija in jaz sem Romeo... In srečna bodeva... Pridi, pridi!... Tako sladka bo najina ljubezen... Anica... Anica!...“

Vtrujen je Grabar umolknil in zaprl oči.

„Jutri bo morda že bolje!“ je dejala usmiljenka in popravila obkladek na čelu, ki je bil zdrsnil na oči.

(Pride še.)

in odločnih besedah označil pomen shoda, rekši, da je reške Italijanaše, vzemirala sloga Srbov in Hrvatov z Madjari, in da so radi tega Hrvatje in drugi Slovani doživeli take prizore na Reki.

Na shodu je bila soglasno vsprejeta nastopna resolucija:

Povodom napadov od strani reških Italijanov na naše prebivalstvo, hrvatske, srbske in slovenske narodnosti na Reki, kateri napadi so tudi od naše strani vzročili neodklonljive represalije, je shod sklenil pozvati naš narod, da odneha od vsakih nadaljnjih protidemonstracij. V prihodnje je treba naš narod zagotoviti od surovih, neopravičenih in neprestanih napadov in žaljenj od strani reških Italijanov, ki trajajo že desetletja, na vse kar je slovansko. Shod je prepričan, da živi mesto Reka pretežnim delom od slovanskega elementa, toliko onega, ki živi v neposredni bližini, kolikor onega, ki živi v bližnjem Primorju, Istri in Dalmaciji. Zato je shod v samoozbambi sklenil, da se strogo bojkotira javne lokale, vsako trgovsko trdiko ali trgovca na Reki, ki ni Hrvat, Srb, Slovenec ali Madjar. S tem sklepom se shod pridruži sličnemu sklepu javnega shoda, ki se je v isto svrhu vršil v Novem.

Orožniška postaja na Reki?

„Agramer Tagblatt“ poroča iz Reke od dobro obveščene strani, da namerava vlada ustanoviti na Reki orožniško postajo s 40 do 60 možmi. Na ta način hoče paralizirati upliv mestne policije, ki je pod italijanskim uplivom. To se smatra kakor prvi korak do državne policije na Reki.

Češki „Sokol“ na potu v Cetinje.

V Dubrovniku.

Iz Dubrovnika poročajo: V četrtek v jutro je dospelo semkaj 300 čeških „Sokolov“, ki so na potu v Črnogoro. Dubrovnik je Čehi pristržno vsprejel, tako da ponesejo seboj najlepše spomine. V Gruziji jih je vsprejel „Hrvatski Sokol“, na Pilah so jih pa pričakovala vsa hrvatska in srbska društva korporativno z svojimi zastavami ter dvema godbama. Ko so Čehi prišli sta godbi zasvirali „Kje dom je moj?“ A zbrani narod je vsklikal „Živio“ in „Na zdar“. Ko je Sokole pozdravil župan Čingrija je nepregleden sprevod krenil v mesto pred Gunduličev spomenik. Tu so Čehi položili venec. Na to so se češki gostje podali v kavarne in gostilne, da so se okrepili, a si potem ogledali mesto. Ob 1. uri popoldne jih je zopet velika množica naroda z godbami spremila v luko, kjer so se ukrcali na parnik „Salona“, ki jih je odpeljal v Kotor. Posebne ovacije so bile prirejene državnemu poslancu Klofaču.

Na Cetinjah.

Tristo čeških „Sokolov“ je 8. t. m. dospelo na Cetinje. Že na črnogorski meji jih je čakala deputacija, a pred vzhodom na Cetinje sta jih pričakovali dve deputaciji. Na to so šli Sokoli v mesto, ki je bilo vse v zastavah, a prebivalstvo jih je burno pozdravljalo. Sprevod se je pomikal do slavnostnega mesta, kjer so Sokoli pozdravili kneza Nikolo in njegova dva sina.

Sedmi kongres slovanskih novinarjev.

V Ogrskem Hradišču je bil dne 8. t. m. otvorjen sedmi kongres slovanskih novinarjev. Ko je bilo prečitano letno izvestje, je dr. Vergun iz Dunaja poročal o informativnem in posredovalnem biru za one slovanske novinarje, ki hočejo pisati v tuje časopise. Naprosi se tudi naučno ministerstvo, da se na enem slovanskem vseučilišču, na pr. v Pragi ustanovi stolica za novinarje. — Dr. Vevera je prečital referat Gregra (Narodni Listi) o ustanovitvi slovanskega dopisnega urada. Po daljši debati se je pozvalo predsedništvo, naj v tej stvari stori daljne korake. Kongres je sklenil protest proti temu, ker noče vlada dovoliti ustanovitve slovanskega dopisnega urada. — Dr. Baxa je poročal o novem tiskovnem zakonu ter predložil resolucijo, v kateri se izraža želja, da bi novi tiskovni zakon prišel že na jesen na razpravo v državnem zboru.

Dogodki na Ruskem.

Kazenska razprava proti upornim mornarjem v Kronstadtu.

Včeraj je pričela pred vojnim sodiščem v Kronstadtu kazenska razprava proti mornarjem, ki so obdolženi, da so se udeležili zadnjega upora.

Drobne politične vesti.

Čehi v Budimpešti. Iz Budimpešte javljajo, da je prišlo tjakaj nad 100 Čehov, da se posvetujejo zastran češko-madžarske zveze. Čehi so položili vence na grob Petöfy-ja in Košuta.

Ustaja na Kubi. Iz Havane poročajo, da je predsednik kubanske republike sklical kongres na izredno zasedanje na 14. t. m. Kongres se bo bavil z izrednim položajem na otoku. V zadnjih dneh so se zopet vršili boji med ustaši in vladnimi četami.

Bolgarska za neodvisnost. Iz Sofije poročajo, da je v Bolgariji opažati močno gibanje za neodvisnost. To gibanje podpira tudi vlada. Predvidjati je, da pride do velikih demonstracij v prilog neodvisnosti dne 19. septembra t. l., ko se obhaja obletnica zedinjenja Rumelije z Bolgarsko, oziroma dne 15. oktobra t. l., na dan otvoritve sobranja.

Novi jezuitski general pri papežu. Papež je v nedeljo predpoludne vsprejel v privatni polurni avdienci novega generala jezuitov o. Wernza in druge jezuite, ki so se udeležili volitve.

Kakor javljajo iz Madrida, je tamkaj izvolitev nemškega jezuita o. Wernza iznenadila vladne kroge, ki menijo, da je izvolitev pripisati uplivu nemškega cesarja Viljema.

Domače vesti.

Kdo je prvi izzval? Saborski poslanec in glavni urednik „Novega lista“ Fran Supilo, je v tem listu priobčil pod gorenjem naslovom izjavo, v kateri pravi med drugim doslovno: „Ko se je posebni vlak s „Sokoli“ prikazal izpod reškega tunela in je mimo hotela „Deak“ krenil preko „Corsie Deak“, so tamkaj zbrani Italijani vsprejeli vlak z urnebesnim žvižganjem in grdimi vskliki.“ To je dejstvo, ki ga more potrditi 700 „Sokolov“, ki so se nahajali v vlaku in na stotine ljudi, ki so bili na ulici. „Sokoli“ niso niti še došli na postajo, so se potovali in že so bili negostoljubno izžvižgani.

Zakaj so Italijani izžvižgali vlak, ki je vozil z vso hitrostjo? Zakaj? Evo vprašanja! Na to vprašanje ni možno drugače odgovoriti nego s tem, da se nedvomno konstatuje, da niso Hrvati prvi izzvali, marveč da so bili izzvali „Sokoli“ še prej, nego so stopili na reško tla.

Kako lažejo izvestni italijanski listi in med njimi tudi „Piccolo“! Reški „Novi List“ piše v včerajšnji številki: „Italijanski listi in izlasti (reška) „Voce del Popolo“ in tržaški „Il Piccolo“ so priobčili proti hrvatskemu prebivalstvu tega kraja nesramno laž, da so nekateri Hrvatje oskrnili napise na italijanskih grobovih na trsatskem pokopališču. Vsak, ki pozna ta narod in ve, kako on spoštuje mrtve, je prepričan, da je to samo nesramna laž njegovih brezvestnih sovražnikov. Tukajšnji Hrvatje so bili tem bolj o tem osvedočeni, ker so se mnogi, čim je bila ta nesramna laž vržena v svet, podali osebno na lice mesta ter so se osebno o stvari prepričali. Županstvo „sušako-trsatske“ občine je takoj stvar uradno preiskalo in je o tem izdalo nastopno izjavo: „Današnja vest v reških italijanskih novinah, da so nekateri prebivalci Sušaka in okolice oskrnili grobove italijanskih podanikov na trsatskem pokopališču, je gola in izmišljena laž, o čemer sem se osebno na licu mesta prepričal in o čemer tudi jamčim.“ Na Sušaku dne 9. sept. 1906. Načelnik: Hinko Bačić.

Ljulika med pšenico ali: žalostne epizode na letu v Tolmin. (Dopis iz Trsta) No, takoj moram ta naslov nekoliko popraviti, ker epizode, ki jih hočem tu opisati so se vršile prav za prav na vrtni v tolminske slavnosti.

Nekateri tržačanje, ki se nam je — radi vsakdanjih opravil — bolj mudilo nazaj, smo odšli iz Tolmina že okoli 5. ure popoldne. Prišli smo na postajo v sv. Luciji malo pred 6. uro, a morali smo tam čakati do preko 8. ure, ker brzovlak, ki je imel priti na postajo sv. Lucije ob 7. uri 34 minut, je imel cele pol ure zamude.

Šli smo torej — razne družbe in skupine — v gostilno, ki je blizu postaje, tam posedli okrog miz in si naročili vina. Pri mizi, pri kateri sem sedel jaz, ki Vam pišem te vrstice, je sedelo še kakih 8 ali 9 tržačanov. Med temi je bil neki gospod od sv. Jakoba. Ž njim je bil pa njegov 17 letni sin. Opazil

sem takoj, da ta mladenič vedno molči. Mislim sem si: dečko je dobro vzgojen ter se drži znanega nauka: „Molči in poslušaj starejše!“ Pozneje sem pa opazil, da je oče — ko je nekaj rekel svojemu sinu — govoril — italijanski. Kmalu za tem je pa začel oče z vso družbo govoriti italijanski. Jaz sem nekaj časa poslušal, a mislite si sami, kako je vrelo v meni. Ko pa nisem mogel več vstrajati, sem vstal ter zaklical vsej družbi: „Čujte, možje, ali vas ni sram, da vi, „Slovenci“, tu na slovenskih tleh govorite italijanski?“

Vsa družba je utihnila, le oni gospod od sv. Jakoba se je oglašil rekoč: „Jaz govorim, kar in kakor hočem! Meni ne more nihče ukazovati!“ Odgovoril sem mu: „Saj vam niti nočem ukazovati, le povedati vam hočem, da je sramota za vas, da tu govorite italijanski. Če se tako vedete na dan, ko ste prisostvovali čisto narodni slavnosti v čisto slovenskem kraju, potem lahko sklepam, kako se vedete navadno v Trstu! A on mi je odvrnil, da mora govoriti italijanski, ker njegov sin ne zna slovenski. Možno je morda mislil, da se je s tem opravičil, a niti besedice ni znal odgovoriti, ko sem mu jaz povedal, da je on se svojim odgovorom prižgal svojo največjo sramoto, svoj največji greh, svoj zločin, ki ga je zakrivil s tem, da ni svojega otroka naučil svojega jezika. „Zato, ker ste vi na svojem lastnem otroku grešili, pa hočete sedaj zahtevati, da vsa družba govori z vami italijanski zato, da nas bo tudi vaš sin razumel? Vidite, kako ste nesposobni in svojemu otroku v škodo ravнали, ko niste vašega sinu učili slovenskega, to je svojega jezika?“

No, mož je razumel, da imam jaz popolnoma prav. Vstal je od mize osramočen ter odšel; a ostala družba je meni glasno pritrdjevala.

To je prva epizoda, evo druge: Bilo je kake četrt ure pred dohodom brzovlaka, katerega smo čakali. Na postaji sta stala dva c. kr. orožnika. Ko sem prišel mimo njih sem obstal ves presenečen. V istem hipu je bil namreč pristopil k njima neki možičelj iz Trsta ter ju nagovoril: „Prego, signori pompiieri, a che ora va'l treno a Trieste?“ Orožnika sta možičelja debelo gledala, prvič, ker ju je mož nagovoril v nanyanskem jeziku, kar si orožnika nista pričakovala od moža, kateremu se je iz vsega poznalo, da je Slovenec, in drugič, ker ju je nazval: „pompiieri!“ (gasileci). Pristopil sem jaz k možu in ga vprašal, če li ne zna slovenski, na kar mi je pritrdil, da zna dobro, a opravičil se je rekši, da se je zmotil, ker ga je malo preveč pil!

Vidite, dragi moji, to je ljulika med pšenico. To je rastlina ki ne bi smela rasti na naših narodnih njivah. Slovenec, ki ni svojega sina naučil slovenskega jezika in ki potem zahteva, da zaradi tega njegovega narodnega greha slovenska družba govori italijanski; Slovenec, ki se o priliki, ko je malo preveč pil, spozablja tako daleč, da v slovenskem kraju govori italijanski, tak Slovenec ni — Slovenec, in tudi če drugače na vse grlo kriči, da je.

Ljulika med pšenico je pa tudi oni voznik od sv. Lucije (imena vam ne povem, čeravno bi mož to zaslužil), ki je od izletnikov za vožnjo od sv. Lucije do Tolmina zahteval kar po 2 (reci: dve) kroni za vsako osebo, dočim so ostali vozniki z lepšimi vozovi zahtevali le po 60 stotink za osebo. Ta voznik je vozil se svojo žardiniero po 12 oseb hkratu, a priznal je sam, da je peljal v Tolmin 6 krat.

No, meni ni mar, koliko denarja je mož dobil. Meni je le žal, da se je našel v sv. Luciji človek, ki je grdo zlorabil priliko tolminske slavnosti v edino korist svojega žepa.

Srbska šola v Trstu. Vodstvo tukajšnje srbske ljudske šole nam javlja, da se ta šola odpre dne 14. t. m.

Istega dne bo ob 10. uri v tukajšnji srbsko-pravoslavni cerkvi sv. liturgija zadušnica po pok. Ivanu Miletiču, ustanovitelju in dobrotniku te šole.

Vpisovanje se vrši v ulici Campanile št. 12 od 9. do 11. ure predpoludne.

Političen shod v Slov. Bistrici, ki se je vršil minolo nedeljo, je bil vzlic slabemu vremenu dobro obiskan. Govorili so dr. Breje, dr. Dimnik in župnik Medved. Shod je poslanecem zaradi njih postopanja glede Koroške in Štajerske v odseku za volilno reformo izrekel nezaupnico. Vsprejete so bile resolucije, ki soglašajo z resolucijami zaupnega shoda v Mariboru.

Zadušnica za pok. cesarico Elizabeto. Včeraj ob 9. uri dopoldne je bila povodom obletnice smrti pok. cesarice Elizabete v baziliki sv. Justa slovesna maša zadušnica.

Pogreb pokojnega generala barona Appela se je vršil včeraj zjutraj v Gradiški. Njegovo truplo so odpeljali v Arad na Ogrskem.

Otvoritev železnice Jesenice-Celovec in Rožek-Beljak se bo na slovesen način vršila 30. t. m. Prometu se izroči nova proga dne 1. oktobra.

Začetek glasbene šole v „Glasbeni Matici“ v Ljubljani. Šolsko leto 1906/7 se prične z vpisovanjem dne 14., 15., 16. in 17. septembra. Redni šolski pouk se pričinja 18. septembra. To slovensko glasbeno vzgojvališče podaja učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine, v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalično izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrastu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd., končno v praktični kompoziciji vseh glasbenih oblik. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden in v vajah za komorno glasbo. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah šolskih zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje osem učiteljev. Zavod stoji v administrativnem in disciplinarnem pogledu pod vodstvom šolskega ravnatelja Frana Gerbiča, v artističnem pogledu pod vodstvom koncertnega vodje prof. Matija Hubada. Šolnina znaša za razne predmete od 2 K na pol leta do 4 K na mesec, le za solopetje 8 K na mesec. Natančnejše se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

Odpor „Glasbene Matic“. Trgatev je že pričela v dubrovniški okolici. Tega leta je tamkaj trta še precej rodila. Slabeje pa kaže letina za oljke.

Bitka mej ženskami. 21-letna Antonija M., 19-letna Emilija B. in 32-letna Marija G., vse tri stanujoče v ulici dell' Olmo, so se bile spravile nad Franciško B., ki stanuje v ulici Giuseppe Parini. Franciška se je sicer branila se vsemi štirimi, ker je brcala, klofutala, praskala in lasala; prišel ji je na pomoč tudi nje 12-letni sin Avrelj, a vendar ni vse nič pomagalo: ranjena je bila na desni roki in na desni nogi, a dečko je skupil par klofut. Slednjič sta prišla dva redarja, ki sta one tri furije aretovala in jih tirala na policijo, kjer so jih vzeli na zapisnik in jih potem izpastili.

Neznan tat je 36-letnemu pomorščaku Angelu Zappelli, ki je v službi pri trdnici Faccanoni in drugi ter prebiva v barakah te trdnice pri sv. Andreju, ukrad predvčerajšnjim dopoldne iz barake obleko, vredno 30 kron, uro in verigo, vredno oboje 32 kron. in srajco, vredno 3 kron.

Vreme. Po jako soparnem dnevu se je minolo noč o polnoči vtila huda ploha, ki je trajala do 2. ure in je znatno shladila zrak. Mej pioho je hudo grmelo in treskalo. Upamo, da bo s tem konec vročine.

Vandal. 20-letnega slikarja Ivana T., ki stanuje v zagati Kristofa Kolumba, so redarji pred sinočnjim zasačili, ko je za zabavo (!) razbijal leseni plot, s katerim je v ulici Donato Bradamante ograjen prostor, kjer kopljejo za vdevanje brojskih vodonih cevi. Seveda so ga redarji aretovali in ga tirali na ponočni policijski urad, kjer je službojuči uradnik vzel na zapisnik in ga potem pustil na svobodo.

Kolo težko obloženega voza je šlo glavno nekemu otroku v Logatcu, da so zani kat sikhili po cesti. Otrok se je igral na cesti in ga voznik, ki je sedel na vozu, ni opazil. Otrok je bil seveda takoj mrtav.

Pretep. 24-letni poljedelec Ivan N., doma iz Hrušice blizu Podgrada a stanujoči pri sv. Mariji Magdaleni spodnji, je bil pred sinočnjim v krčmi Antona Rebeschini, ki je v ulici dell' Arcata št. 14. V isti krčmi je bila tudi družba vojakov. Iz neznanega vzroka se je začel Ivan N. prepirati z vojniki, a pre-

pir se je kmalu spremenil v pretep. V pretepu je pa Ivan N. razbil neko soho iz malca, tri politterske kozarce, vrč iz malca, dva stola in šipo v vratih, provzročivši tako 11 kron in 24 stotink škode. Krčmar je pozval redarje in dal Ivana N. aretovati. Na policiji je pa aretovani iz lastne volje poravnal vso škodo, vsled česar je bil izpuščen na svobodo.

Še en pretepač. 24-letni Josip M., doma iz republike San Marino a stanujoči v Škorklji, je bil aretovan pred sinočnjim ob 7. uri in pol v ulici Massimo d' Azeglio, in sicer na zahtevo kočijaža Alojzija Abrama. Josip M. je namreč kočijaža udaril z neko trdo stvarjo po glavi, ko je kočijaž sedel na kozlu svoje kočije, ter ga podrl na tla. Padši s kozla na tla se je kočijaž težko pobil v desno nogo, dočim ga je bil Josip M. ranil na glavi.

Sodček piva. 36-letni dninar Just T., poznan pod priimkom „Manzo“, ki stanuje v ulici del Bosco, je bil pred sinočnjim ob 11. uri aretovan v krčmi, ki je v ulici della Barriera vecchia št. 32. Aretovan je bil pa zato, ker je imel seboj sodček piva, o katerem ni vedel povedati, kje in kako ga je dobil. Še le pozneje na policiji je povedal, da sta mu ga izročila dva njemu neznan človeka, a na policiji mu tega niso verjeli ter so ga stavili pod ključ. Lastnik sodčka se pa še ni oglasil.

Koledar in vreme. Danes: Emilijan. škof; Slavan; Nikola. — Jutri: Macedonij mučenec; Večedrag; Pola. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 25° Celsius. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

Razne vesti.

*** Vročina v Švici.** Iz Berna poročajo: V francoski Švici je grozna suša. Studenci imajo čimdalje manj vode. V mnogih vaseh primanjkuje vode popolnoma. Tudi živine ni več možno pasti po travnikih, ker je vse zgorelo. Vrhu vsega so se pojavili še moskiti in sicer v taki množini, da ljudje kaj takega ne pamtijo.

*** Nevihte na Španskem.** Na pokrajini Granada, Murcia in Malaga so bile zadnje dni velike nevihte, ki so provzročile mnogo škode.

*** Lurd,** znano romarsko svetišče na Francoskem, namerava francoska vlada zapreti. Francoski katoliki so vsled tega silno razburjeni. Tarbeski škof, v čegar škofiji se nahaja Lurd, je izjavil, da ni zakona, po katerem bi mogla vlada zapreti lursko baziliko, sosedna poslopja in zemljišča, ki so last škofove menze, kajti ni država, ni departement, ni občina niso nič prispevali k gradnji te bazilike, marveč so prispevali katoliki vsega sveta.

Brzobjavne vesti.

Sokoli na povratku iz Dalmacije. REKA 10. Ker je pričakovati ob 5. uri Sokolov iz Dalmacije, so oblastni izdale stroge odredbe. Danes sta prišli na kolodvor dve stotnji pehote ter sta zasedli kolodvor in železniško progo.

Shod reških Italijanov. REKA 10. Meščani so imeli včeraj shod, na katerem so protestirali proti vedenju Sokolov ter so vsprejeli nastopno resolucijo: Meščani mesta Reke protestirajo energično proti dogodkom, ki so se vršili v mestu ter proti nasilju in obsojajo v imenu moderne kulture čine, s katerimi so Sokoli poskušali napasti stoletno civilizacijo in lojaliteto patrijotičnega meščanstva. — Konečno je shod izrazil neomajno pripadnost mesta k Ogrski, toliko v političnem kolikor tudi v svojem narodnem značaju, nasproti vsakemu sovražnemu stremljenju.

Cesar se poda v Iši. DUNAJ 10. Cesar se poda jutri zjutraj v Iši, kjer bo bival deset do dvanajst dni, da popolnoma ozdravi od prehlajenja.

Obletnica smrti cesarice Elizabete. DUNAJ 10. Danes ob 11. uri predpoldne je bila v dvorni cerkvi zadušnica za pokojno cesarico Elizabeto. Na službi božji so bili navzoči: cesar, tukaj bivajoči nadvojvode in nadvojvodinje, dvorni in državni dostojanstveniki, minister vnanjih stvari Goluchowski, minist. predsednik baron Beck itd.

Novi gruzijski eksarh. TIFLIS 10. [Petr. brz. ag.] Oblastni je so danes semkaj dosepelega novega gruzijskega eksarha slovesno vsprejele, gruzijsko svečenstvo je bilo pa odsotno. Na pozdravni nagovor eksarhovega namestnika je izjavil eksarh, da se bo ravnal po obstoječih zakonih.

Zasute vasi. TIFLIS 10. Vasi Kvarel, Krejs in Telov je popolnoma razdejalo blato, pesek in kamenje, prišedši z gor. Izvlekli so že 55 mrličev, 200 ljudi še pogrešajo. Poginilo je tudi mnogo živine. Uničeni so poljski prideški, vinogradi in mnogo žita.

Socijalisti so motili procesijo. VALENCIENNES 10. V soboto je prišlo med udeležniki neke procesije in socijalisti do spopada, en duhovnik in več drugih oseb je bilo ranjenih.

Shod juristov. KIEL 10. Danes je bil ob veliki udeležbi otvorjen 28. shod nemških juristov.

R u s i j a.

BEROLIN 10. „Wollfov biro“ poroča iz Varšave: Danes je neki neznanec ustrelil v ulici Hamelna nekega policijskega uradnika.

PETROGRAD 10. (Petr. brz. ag.) Konopljanikovo, morilko generala Mina, ki jo je vojno sodišče obsodilo na smrt, obesijo jutri po noči.

PERM 10. (Petr. brz. ag.) Grof Stroganov je izjavil, da proda svoje posestvo Iljinskoje, ležeče v štirih okrožjih, ki obsega milijon desjat, državni kmetški banki, ako dovoli vlada prodajo tega majorata.

PETROGRAD 10. Finančni minister je predložil ministerskemu svetu splošne pogoje, pod katerimi naj agrarna banka izposojuje kmetom denar, da si zamorejo nakupiti zemljišče.

PETROGRAD 10. (Petr. brz. ag.) Do 1. avgusta t. l. je vrgel monopol žganja 367 in pol mil. rubljev, nasproti 288 mil. rubljev, ki so bili proračunjeni in 316 mil. rubljev kakor dohodek leta 1905.

PETROGRAD 10. (Petr. brz. ag.) Car je dovolil, da se prične s pripravljalnimi deli za gradnjo Amurske železnice od Pokrova na stočiču rek Šilke in Arguna do Habarovska.

BEROLIN 10. „Wollfov biro“ poroča iz Varšave: Iz Siedlece javljajo, da so tamkaj trajali nemiri v nedeljo ves dan. Vojaštvo je do polnoči obstreljavalo hiše. Nad štirideset oseb je baje ubitih, mnogo pa ranjenih. Nekoliko hiš je bilo zažganih. Vojaštvo je prišlo tudi od zunaj ter je zaprlo vse dohode. Vesti, ki pa niso potrjene, govore o pogromu in v plenitvah.

PETROGRAD 10. [Petr. brz. ag.] Predsednik ministerskega sveta je izjavil Muhonovu, predsedniku centralnega odbora kadetne stranke, da predloži vprašanje glede dovoljenja splošnega kongresa, ki ga misli prirediti kadetna stranka, ministerskemu svetu dne 11. t. m. Ministerski predsednik priobči dne 12. t. m. sklepe ministerskega sveta, pod katerimi pogoji da se bo zamogel vršiti kongres.

BEROLIN 10. „Wollfov biro“ poroča nadalje iz Sledice, da je vojaštvo danes zjutraj streljalo s topovi. Dve poslopji sta bili razdejani, 100 oseb je bilo baje ubitih, 200 ranjenih, okoli 1000 pa aretovanih. Mesto je kakor izumrlo in vojaki ne puste nobenega notri.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. septembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.75—240.—, Francija K 95.40—95.35, Italija K 95.20—95.40—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.—99.50, ogrska krona renta K 94.50—94.80, italijanska renta K —, kreditne akcije K 671.50—673.50, državne železnice K 676.—678.—, Lombardi K 169.—171.—, Lloydove akcije K 738.—774.25, Breške Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 493.—, Bodenkredit 1890 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.50 do 162.50, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.
predvčeraj danes
Državni dolg v papirju 100.2 100.20
„ srebru 100.20 100.20
Avstrijska renta v zlatu 117.— 117.—
„ v kronah „/„ 99.35 99.35

Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	89.10	89.10
Ogrska renta v zlatu 4 %	112.40	112.60
„ „ 3 1/2 %	94.65	94.65
„ „ 4 %	84.40	84.40
Akcije nacionalne banke	1767.—	17.66—
Kreditne akcije	672.50	671.50
London, 10 Letr.	239.90	239.75
100 državnih mark	117.90	117.25
20 mark	23.46	23.47
20 frankov	19.03	19.08
100 ital. lir	95.30	95.25
Oesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 97.47, italijanska renta 102.70, španski exterior 97.20, akcije otomanske banke 664 —. Menjice na London 251.85.
Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 175.— unificirana turška renta 97.37 (Dalje na 4. strani.)

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel dobroznano gostilno

„Alla Secession“
ulica Rossetti 6

Priporočam se za mnogobrojni obisk udani
MATIJA KAU
dosedaj gostilničar ul. Giulia 3
Ai Bagni Russi

Sprejemamo se vsakovrstna dela in po posebnih nadrtih.
Nastrova cenik brezplačno in franco
Tovarna pohištva
— RAFAEL ITALIA —
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton št. 1
po celo njakih cenah.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARIC** ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Gone, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemamo se vsakovrstna dela tudi po posebnih nadrtih.
Nastrovan cenik brezplačno in franco

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.
Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.
Priporočeno od najslovesnejh zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.
Odklikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.
I. SERRAVALLO
— Trst. —

Zlate kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO
L. Magrini & Figlio
TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354
ODLIKOVA TOVARNA IN ZALOGA
GLASOVIRJEV
Specijalitet priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dverne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.
Konzertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.
Daje v najem, v zameno, na obroke. Popravlja, akordira. Cene zmerno.

Austrijska zlata rentna 100.—, ogrska 4% zlata rentna 95.25, Ländertbank —, turške srečke 144.50, parizska banka 15.55, italijanske meridionalne akcije 8.65, akcije Rio Tinto 17.85 Mlačna.
London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87.15, srebro 31.1/2, Lombardi 6.1/2, španska rentna 96.1/2, italijanska rentna 101.1/2, tržni diskont 3.1/2, menjice na Dunaju —, Mlačna.

Tržna poročila 10. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 13.86 do K 13.88, rž za okt. K 12.— do 12.02, oves za okt. od K 12.72 do 12.74, koroza za sept. 11.66 do 11.68.
Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mrtva. — Prodaja: 45.000 met. st., za 10 stotnik nižje; ječmen mirno; druga žita nespremenjena. — Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37.1/2, za december 38.—, za marec 38.1/2, za maj 38.1/2, Mirno. — Kava Rio navadna loco 39—41 navadna rečna 42—43 navadna dobra 44—45.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za september 19.35, za oktober 19.10, za november 18.75, za dec. 18.80, za januar 18.90, za februar 18.95. — Stalno. — Vreme: nestanovitno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 46.55, za december 44.75. Mirno.
New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, za 5 stot. višje. — Prodaja: 8000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 3/4, 5 1/4, 6 1/4, 7 1/4, 8 1/4, 9 1/4, 10 1/4, 11 1/4, 12 1/4, 13 1/4, 14 1/4, 15 1/4, 16 1/4, 17 1/4, 18 1/4, 19 1/4, 20 1/4, 21 1/4, 22 1/4, 23 1/4, 24 1/4, 25 1/4, 26 1/4, 27 1/4, 28 1/4, 29 1/4, 30 1/4, 31 1/4, 32 1/4, 33 1/4, 34 1/4, 35 1/4, 36 1/4, 37 1/4, 38 1/4, 39 1/4, 40 1/4, 41 1/4, 42 1/4, 43 1/4, 44 1/4, 45 1/4, 46 1/4, 47 1/4, 48 1/4, 49 1/4, 50 1/4, 51 1/4, 52 1/4, 53 1/4, 54 1/4, 55 1/4, 56 1/4, 57 1/4, 58 1/4, 59 1/4, 60 1/4, 61 1/4, 62 1/4, 63 1/4, 64 1/4, 65 1/4, 66 1/4, 67 1/4, 68 1/4, 69 1/4, 70 1/4, 71 1/4, 72 1/4, 73 1/4, 74 1/4, 75 1/4, 76 1/4, 77 1/4, 78 1/4, 79 1/4, 80 1/4, 81 1/4, 82 1/4, 83 1/4, 84 1/4, 85 1/4, 86 1/4, 87 1/4, 88 1/4, 89 1/4, 90 1/4, 91 1/4, 92 1/4, 93 1/4, 94 1/4, 95 1/4, 96 1/4, 97 1/4, 98 1/4, 99 1/4, 100 1/4.

Tržno. Pariz. Rž za tekoči mesec 16.25, za okt. 16.50, za nov. februar 16.75, za januar-april 16.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.00, za okt. 22.25, za november-februar 22.60, za januar-april 22.85 (tržno). — Moka za tekoči mesec 29.90, za okt. 29.75, za november-februar 29.50, za jan.-april 29.50 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 64.1/2, za okt. 64.1/2, za november-december 65.1/2, za jan.-april 65.— (stalno). — Spirit za tekoči mesec 44.—, za okt. 41.1/2, za januar-april 41.—, za maj-avgust 42.—, (tržno). — Sladkor surov 88° usn. nov 24.1/2—24.1/2, (tržno), bel za tekoči mesec 27.1/2, za okt. 28.1/2, za okt.-januar 28.1/2, za januar-april 29.1/2, (tržno), rafiniran 58.1/2—59.—. — Vreme: lepo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; manj kot ena beseda se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisano naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, kar drugemu ne bo njegov oglaš objavljen če ni oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je natančno na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko prebrati, koliko mu je plačati o tem, da prošnje besede Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“, Edinosti.
Na vprašanja pisem bomo dali „INSERATNI ODELEK“ informacije edine in, če bo pisem priložena znak za odgovor.

V dekliškem domu v Gorici se vprejmejo na stanovanje učenke, ki obiskujejo razne šole. Prihaja za učenje raznih tujih jezikov, godbe in ročnih del. Dobro nadzorstvo ob nizki ceni, dobra hrana, lepo prostorno stanovanje. Natančnejši podatki pri gospej Mariji Draschler — Gorica, ulica Trigemina 12. (25)

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu J. Kantr. (295)

Izvrstne vinske stiskalnice, slamoreznice, orale pumpe itd. prodaja Živici d. r. v Trstu, Trgovinska ulica 2, ter se prijazno priporoča svojim rojakom. 916

Henr. Škrdla (ulica Rafineria št. 3). Tovarna eladščič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljativne na deželo. 361

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; polne sobe in posamezni komadi izbira stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34. A. Gullich. 451

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Rozagnana, Commerciale, ali v Škorkliji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzelo bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pisane ali ustne prejme „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Mali dvorec v Škorkliji je na prodaj. Dvorec ima v pritličju: 1 sobo, kuhinjo, ručnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja; v II. nadst. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejeno na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko ceno. 550

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom, naj pisano obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebno v „Inseratni oddelek Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rossetti. 999

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinah na cesti kraj Trnavca. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1000

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo pripravná za gostilno ali drugo obrt se prodaja po odprti ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim poslovstvom v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem oddelku Edinosti“. 1100

Sodi mali in veliki so na prodaj v ulici Fontanone št. 15.

Odda se v najem stanovanje 3 sobe, 1 kuhinja. Več se poizve v Gostilni Balcan na novi cesti pri sv. Ivanu. 1009

Prevzelo bi se gostilno če možno skupno s stanovanjem v mestu ali pa v okolici. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1014

Delavec za voziti s konjem več slovenskega in italijanskega jezika išče službo. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1013

Električni motor 1 1/2 konjske sile, steklene omare za pisarno se prodaja takoj. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1010

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Slovinci! Podpirajmo

„Dijaško podporno društvo“ v Trstu

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund

(prej Jost)

ulica Nuova 24 (pritličje)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Zahtevajte le
SELLE & KARY-je

FREDIN

najboljše sredstvo
čistiti vsako fino ru-
čno ali čisto obnavlato
Najbolj se priporoča
za Hexcelit, Jascaria
Canevaux in laki-
rane čevlje.
DUNAJ, XII/I

Učilišče in vzgojevališče za deklice

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan.
Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli citre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

Šolske sestre

Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Apnenice v Podgorju v Istri

prodajajo

apno najboljše vrste.

Obrniti se je na omenjene apnenice ali na

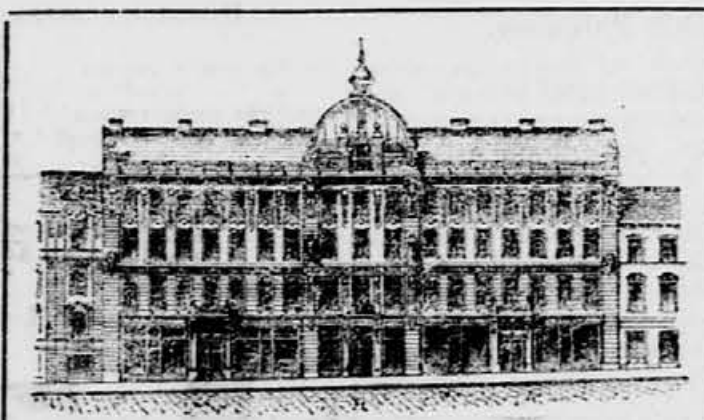
KAROLA PETEANİ Trst, ul. delle Acque 10
TELEFON št. 20.

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad:

nad 22 milijonov K

nad 760.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši
v Prešernovih ulicah št. 3poprej na Mestnem trgu
zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varvancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 3 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

G. Kehiayan

TRST, Corso št. 23.

Velika izbira ur

verzijske, prstanov, priveskov, uha-
nov z diamanti in brez istih itd.
Predmeti so raznamerani z najzmer-
nejšimi cenami.Najpopolnejše jamstvo za vsako
prodano ali popravljeno uro.
Kupuje in menjava.

Angelo Lizza

slikar, dekorater, slika izveske itd., lakirje

Trst — ulica Paduina št. 9

(vokal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umet-
niško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje južne železnice v Trstu

5.55	predp.	B via Červinjan v Benetke, Rim, Milano, Videm, Pontebio, Coda
6.25	"	O do Gorice, preko Nabredine, se zveza na Ajdovščino.
7.55	"	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25	"	B v Kormin, Videm, Milano, Rim.
8.55	"	O v " Benetke, zveza na Červinjan.
9.55	"	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50	"	O preko Červinjana v Videm, Coda, Benetke, Milano, Ala.
1.—	popol.	O v Kormin in via Červinjan v Videm in Benetke.
4.25	"	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30	"	B via Červinjan v Benetke, Milano, R.
6.—	"	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35	"	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.30	"	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9.05	"	O do Kormina se zveza Červinjan.
11.30	"	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu

6.30	predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7.20	"	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.40	"	O iz Kormina preko Bivja.
9.—	"	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reko.
10.25	"	O z Dunaja in Reke.
10.38	"	B iz Italije preko Červinjana.
11.28	"	O iz Italije preko Kormina zveza na Ajdovščino.
4.15	popol.	O iz Kormina in Červinjana pr. Nabredine, zveza z Ajdovščino.
5.35	"	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.15	"	B na Dunaj, Ostende, Reko.
7.46	"	B iz Italije preko Kormina, Nabredine, zveza z Ajdovščino.
8.35	"	B z Italije preko Kormina, zveza z Ajdovščino pr. Nabredine.
8.55	"	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10.45	"	B iz Italije, preko Červinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

Na prodaj so: ena hiša v ulici S.

zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 sežnji zemljišča; stavbišče na Greti 110 sežnji zemljišča; zemljišče v ulici del Eremo, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavbišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let, vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na

RAFAELE BIZZAI

TRST, Corso št. 22, II. nadst.

Edvard Cuccagna

Trst, ulica Caserma 10 (ogel ulice Valdirivo)

Zaloga ustrojenih kož

z veliko izbero

predmetov za čevljarje.

Cene, da se ni bati konkurence.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakor koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Grad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

Josip Gorjanc

krčmar v Gorici

na Kornu št. 3 v Attems-ovi palači

toči briska in furlanska vina

prve vrste in izvrstno pivo

postreže ob vsaki uri

z gorkimi in mrzlimi jedili

ima sobe za prenošišča.

Vse po zmernih cenah.

Priporoča svojo krčmo slavnemu občinstvu

M. GÁL

TRST GORICA
Corso 4 Corso Verdi 45

Predmeti za rešitev otrok, kakor: sesalne steklenice, sesalke itd. Vata, obvezilno blago, obveze za rane, kirurški predmeti. Vse blago iz gume in predmeti za stroške bolnikov. Toplomeri za mrzlico. Farm. predmeti
Cene, da se ni bati tekmovanja.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delalnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.